

Kirjallinen suunnitelma professorin tehtävän täyttämisestä

Professorin tehtävä, suomen kieli, 1.8.2016 alkaen toistaiseksi

1. Professorin toimintaympäristö ja tehtävä

Kielten laitos

Kielten laitoksessa tehdään tieteellisesti korkeatasoista ja yhteiskunnallisesti merkittävää tutkimusta, joka tarkastelee kieltä eri ympäristöissä, kielten roolia ihmisyhteisöjen toiminnassa sekä niiden asemaa ihmisen kasvussa ja kehityksessä. Laitoksessa koulutetaan kielen, viestinnän ja kulttuurin asiantuntijoita, jotka työskentelevät opettajina ja kieliasiantuntijoina. Tarkempi kuvaus laitoksen tutkimus- ja koulutusstrategioista sekä hankkeista on luettavissa osoitteessa <https://www.jyu.fi/hum/laitokset/kielet>. Henkilökuntaa on noin 80, perustutkinto-opiskelijoita 1400 ja aktiivisia jatko-opiskelijoita on yli 70.

Suomen kieli on kielten laitoksen suurimpia oppiaineita ja valtakunnallisesti keskeinen äidinkielen ja kirjallisuuden opettajakouluttaja sekä suomi toisena ja vieraana kielenä -alueen kehittäjä.

Suomen kielen professorin tehtävät

Yliopistolain 33 § mukaan professorin tulee harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa opetusta ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Jyväskylän yliopiston johtosäännön 34 §:n mukaan opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluvan tulee tehtäväkuvansa rajoissa ja työsuunnitelman mukaisesti harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimusta, seurata tieteen kehitystä alallaan, tarkastaa opinnäytetöitä, opettaa, edistää opetusta, osallistua opetuksen kehittämistyöhön, ohjata opiskelijoiden opintoja, toimittaa hänelle kuuluvat kuulustelut, osallistua opiskelijavalintojen hoitamiseen sekä hoitaa yliopiston hallintoelinten jäsenyydestä aiheutuvat ja muut hänelle kuuluvat tai annetut tehtävät. Tämän lisäksi hänen tulee antaa tarpeelliset selvitykset opetuksestaan, ohjauksestaan, julkaisutoiminnastaan, tieteellisestä toiminnastaan ja toimittamistaan kuulusteluista.

Suomen kielen professuuri sijoittuu yliopiston strategiassa mainituille painoaloille *Kielet, kulttuuri ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa* sekä *Oppiminen, opetus ja kehitystä tukevat kasvu- ja oppimisympäristöt* ja kielten laitoksen painoaloista painoalalle *Kielen oppiminen ja opettaminen*, jossa kieltä tarkastellaan eri ympäristöissä ja erilaisten monikielisten ja -muotoisten resurssien varassa tapahtuvana toimintana.

Professuuri vankentaa oppiaineen tutkimuksen ja opetuksen asiantuntijuutta erityisesti suomi toisena ja vieraana kielenä -tutkimusalueella. Tutkimuksen lähtökohtina ja kohteina ovat yksilöiden ja yhteisöjen monikielisyys ja kulttuurinen diversiteetti muuttuvassa yhteiskunnassa.

Professorin tehtävänä on suomen kielen sekä laitoksen oppiaineita yhdistävän tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen Jyväskylän yliopiston strategisten linjausten ja painoalueiden mukaisesti. Siihen liittyvät aktiivisuus täydentävän rahoituksen hankkimisessa, tutkimusprojektien käynnistäminen ja johtaminen, perus- ja jatkokoulutukseen kuuluvan opetuksen ja ohjauksen antaminen sekä osallistuminen laitoksen hallintoon. Professorin tehtäviin kuuluu korkeatasoinen kansainvälinen ja kansallinen julkaisutoiminta sekä aktiivinen osallistuminen kansainväliseen tutkimus- ja opetustyöhön.

Rehtorin delegointipäätöksen mukaisesti on laadittu kirjallinen suunnitelma, jonka pohjalta kaksi dekaanin nimeämää asiantuntijaa arvioi tehtävään hakijoiden kelpoisuuden ja ansiot.

2. Kelpoisuusvaatimukset

Jyväskylän yliopiston johtosäännön 27 § mukaan professorilta edellytetään tohtorin tutkintoa, korkeaa tieteellistä pätevyyttä ja, kun se on tärkeää tehtävän hoitamisen kannalta, käytännöllistä perehtyneisyyttä tehtäväalaaan. Haettavana olevaan tehtävään ei vaadita käytännöllistä perehtyneisyyttä tehtäväalaaan.

Ansoita arvioitaessa otetaan huomioon hakijan tekemät tieteelliset julkaisut, muut tieteelliset ansiot, kokemus tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kyky antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjausta, näytöt edustamansa tutkimusalan kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä, opetus- ja ohjauskokemus ja pedagoginen koulutus, tuotetut oppimateriaalit, muut opetustoimissa saavutetut ansiot sekä tarvittaessa opetusnäyttein osoitettu opetuskyky.

Lisäksi otetaan huomioon hakijan menestyminen täydentävän tutkimusrahoituksen hankinnassa, kansainvälinen tieteellinen työskentely, tieteelliset luottamustehtävät ja muu aktiivisuus tiedeyhteisön toiminnassa sekä kokemus yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta.

Opetustaito

Humanistinen tiedekunta on päättänyt, että täytettäessä tiedekunnan palvelussuhteita, joiden tehtäviin kuuluu opetusta, hakijoilta edellytetään opetusansioita koskeva selvitys. Selvitys on ansioluettelo täydentävä asiakirja, jossa hakija esittelee omaa opetustaan ja pedagogista ajatteluaan sekä kehittymistään opettajana haettavana olevan tehtävän näkökulmasta. Käytännössä tämä selvitys tarkoittaa 2–3 sivun mittaista vapaamuotoista opetusansioiden kuvausta, jonka liitteenä on hakijan kriittisesti valitsevat näytteet opetusansioistaan.

Opetustehtävissä tarvittava opetuskyky ja -taito osoitetaan opetusnäytteellä, joka annetaan julkisesti. Professorin tehtävää täytettäessä valmisteluryhmä arvioi opetusnäytteen ja opetuksessa eduksi katsottavan kielitaidon.

Tiedekunnan dekaani voi hakemuksesta myöntää vapautuksen opetusnäytteen antamisesta, jos hakija on antanut Jyväskylän yliopiston humanistisessa tiedekunnassa vastaavan opetusnäytteen noin kahden vuoden sisällä, jos hakija on antanut muissa yliopistoissa opetusnäytteitä vastaavia tehtäviä varten ja ne on arvioitu vähintään arvosanalla *hyvä*, tai jos opetustaito voidaan luotettavasti varmistaa muulla tavalla (esimerkiksi pitkä kokemus vastaaventyypisen tehtävän hoidosta, riittävän täsmällinen opetusportfolio palautteineen).

Vapautus harkitaan aina tapauskohtaisesti, ja siinä otetaan huomioon täytettävänä olevan tehtävän luonne, esimerkiksi tehtävän lyhyt kesto tai tehtävän painottuminen muuhun kuin opetukseen.

Johtosäännön 32 §:n mukaan professorin tehtävään otettavalta henkilöltä edellytetään, että hänen tulee kahden vuoden kuluessa työsuhteen aloittamisesta suorittaa yliopistopedagogiset tai niihin rinnastettavat opinnot ellei valitulla ole näitä opintoja työsuhteen alkaessa.

Kielitaito

Yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 1 §:n mukaan yliopiston opetus- ja tutkimustehtävää hoitavalta vaaditaan, että hän hallitsee suomen kielen. Yliopisto voi tarvittaessa myöntää erivapauden kielitaitovaatimuksista.

Suomen kielen professorin tehtävässä pääasiallisena opetuskielenä on suomi. Eduksi katsotaan hyvä englannin kielen taito ja kyky antaa opetusta englannin kielellä.

3. Tehtävän hakeminen

Tehtävä asetetaan julkiseen hakuun, ja sen hakuaika on kuusikymmentä (60) päivää. Hakemusasiakirjat koostuvat seuraavista dokumenteista:

1. hakemus;
2. ansioluettelo (CV), joka laaditaan hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen sekä ottaen huomioon mahdollisuuksien mukaan ansioluettelomalli (kts. TENK:n ohje <http://www.tenk.fi/fi/tutkijan-ansioluettelomalli>);
3. lyhyt (2-3 sivua) kirjallinen selostus hakijan tieteellisestä tutkimuksesta, tieteellisen toimintaan ja tutkimustyön johtamiseen liittyvistä ansioista mukaan luettuna selvitys täydentävän rahoituksen hankkimisesta sekä vastuista tällaisella rahoituksella toteutetuista tutkimushankkeista;
4. lyhyt (2-3 sivua) kirjallinen selostus pedagogisesta koulutuksesta ja opetusansioista (opetusportfolio);
5. lyhyt (2-3 sivua) kirjallinen selostus hakijan kansainvälisestä toiminnasta ja toiminnasta yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen alueella;
6. numeroitu luettelo kaikista niistä tieteellisistä ja muista julkaisuista, joilla hakija haluaa osoittaa kelpoisuutensa ja ansionsa tehtävään. Julkaisuluettelo tulee laatia noudattaen Suomen Akatemian ohjeistusta <http://www.aka.fi/fi/A/Tutkijalle/Hakeminen/Liitteet/Julkaisuluettelo/>;
7. enintään 10 julkaisua, jotka on numeroitava julkaisuluettelon mukaisesti (mikäli julkaisuja ei ole mahdollista lähettää sähköisesti, ne on järjestettävä valmiiksi neljään samanlaiseen pakettiin asiantuntijoille lähettämistä varten ja toimitettava yliopiston kirjaamon kautta tiedekunnan palvelukeskukseen);
8. lyhyt (2-3 sivua) kuvaus siitä, miten hakija aikoo kehittää tehtävän alaan liittyvää tutkimusta, koulutusta ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta humanistisessa tiedekunnassa.

Hakijoiden ansiot arvioidaan hakuajan päättymisajankohtana vallitsevan tilanteen mukaisesti. Hakijan tulee ilmoittaa Jyväskylän yliopiston humanistiselle tiedekunnalle, miten hänet tavoitetaan tehtävän täyttömenettelyn aikana, ja annettava osoite, johon kirjalliset ilmoitukset lähetetään.

4. Asiantuntijat

Dekaanin tehtävänä on Jyväskylän yliopiston johtosäännön 13 §:n mukaan nimetä professorin tehtävään toistaiseksi otettaessa valmisteluryhmä sekä valita asiantuntijat professorin tehtävään ottamisessa. Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimii dekaani.

Hakijoiden kelpoisuudesta ja ansioista on ennen valintaa pyydyttävä lausunto vähintään kahdelta ja enintään neljältä asiantuntijalta. Hakumenettelyn ollessa kansainvälinen vähintään puolet asiantuntijoista tulee olla ulkomaalaisia, ellei erityisiä syitä ole tästä poikkeamiseen. Asiantuntijoita valittaessa on otettava

huomioon muun ohella hakijoiden edustamat alaan kuuluvat oppisuunnat sekä muutoinkin noudatettava tasapuolisuutta.

Dekaani pyytää asiantuntijoita antamaan kohtuullisessa määräajassa (3 kk) kirjallisen lausuntonsa hakijoiden kelpoisuudesta (pätevyydestä tehtävään) ja ansioista. Asiantuntijat esittävät lausunnossaan 3-5 hakijaa, jotka heidän käsityksensä mukaan tulevat ensi sijassa kysymykseen tehtävää täytettäessä. Näistä hakijoista he esittävät perustellun lausunnon. Asiantuntijat voivat antaa myös yhteislausunnon.

Valmisteluryhmä haastattelee ne dekaanin valitsemat hakijat, joilla valmisteluryhmän käsityksen mukaan on parhaimmat valmiudet tehtävän hoitamiseen.

5. Tehtävän täyttäminen

Dekaani tekee hakijoiden ansioiden, asiantuntijalausuntojen, mahdollisten opetusnäytteiden ja muiden esille tulevien seikkojen perusteella tiedekuntaneuvostolle esityksen, kuka hakijoista tulisi valmisteluryhmän käsityksen mukaan ottaa tehtävään. Tiedekuntaneuvosto tekee rehtorille esityksen tehtävään otettavasta hakijasta.

Hakijoilla on mahdollisuus esittää kirjallisesti rehtorille tiedoksi mielipiteensä tiedekuntaneuvoston esityksestä 14 päivän kuluessa. Tämän jälkeen rehtori tekee päätöksen tehtävän täyttämisestä. Rehtori voi tarvittaessa tehdä haastatteluja ja hankkia muuta lisäselvitystä.

Yliopistolain (558/2009) mukaan yliopiston henkilöstön palvelussuhde on työsuhde. Rehtorin päätöksen jälkeen valituksi tulleen kanssa laaditaan työsopimus, jonka rehtori allekirjoittaa.

Dekaani Minna-Riitta Luukka

Kirjallisessa suunnitelmassa mainitut ja muut tehtävän täytössä noudatettavat keskeiset säädökset:

- Yliopistolaki (558/2009)
- Valtioneuvoston asetus yliopistoista (15.10.2009)
- Hallintolaki (434/2003)
- Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
- Laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003), kielitaitolaki

- Valtioneuvoston asetus suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003), kielitutkintoasetus
- Jyväskylän yliopiston johtosääntö (10.9.2009, 11.3.2010, 18.8.2010, 15.9.2010, 27.4.2011 ja 11.12.2013 tehtyine muutoksineen)
- Rehtorin päätös henkilöstön ottamisesta ja eräistä muista toimivaltaansa kuuluvista asioista sekä siihen liittyvät liitteet (8.2.2011)
- Dekaanin päätös 10.2.2014